

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΤΣΑΚΙΡΗ κατά ΕΛΛΑΔΑΣ

(Προσφυγή αριθ. 44803/04)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

6 Δεκεμβρίου 2007

Η παρούσα απόφαση θα καταστεί οριστική σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται από το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης. Μπορεί να υποστεί τυπικές διορθώσεις.

Στην υπόθεση Πετροπούλου-Τσακίρη κατά Ελλάδας,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πρώτο τμήμα),
συνεδριάζοντας σε τμήμα αποτελούμενο από τους:

Κύριο Λ. ΛΟΥΚΑΪΔΗ, *πρόεδρο,*

Κύριο Κ.Λ. ΡΟΖΑΚΗ,

Κυρία Ν. ΒΑΛΙĆ,

Κύριο Α. ΚΟΒΛΕΡ,

Κυρία Ε. ΣΤΕΙΝΕΡ,

Κύριο Κ. HAJIYEV,
Κύριο G. MALINVERNI, *δικαστές*,
και τον κύριο S. NIELSEN, *γραμματέα τμήματος*.

Αφού διασκέφθηκε σε συμβούλιο στις 15 Νοεμβρίου 2007,
Εκδίδει την πιο κάτω απόφαση, η οποία ελήφθη την ημερομηνία αυτή:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση έχει εισαχθεί με μία προσφυγή (αριθ. 44803/04) στρεφόμενη κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας η οποία κατατέθηκε στο Δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 34 της Σύμβασης για την προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»), από μία ελληνίδα υπήκοο, την κυρία Φανή-Γιαννούλα Πετροπούλου-Τσακίρη («η προσφεύγουσα»), στις 2 Δεκεμβρίου 2004.

2. Η προσφεύγουσα εκπροσωπείται από το Ευρωπαϊκό Κέντρο για τα Δικαιώματα των Ρομά και το Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τους απεσταλμένους του αντιπροσώπου της, κύριο Σ. Σπυρόπουλο, πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και κύριο Ι. Μπακόπουλο, δικαστικό αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι έπεσε θύμα βάνανυσης συμπεριφοράς από αστυνομικά όργανα και ότι οι αρχές δεν διεξήγαγαν επαρκή έρευνα σχετικά με το περιστατικό, κατά παράβαση των άρθρων 3 και 13 της Σύμβασης. Υποστηρίζει επίσης ότι το κίνητρο των καταγγελλόμενων πράξεων ήταν η φυλετική προκατάληψη, κατά παράβαση του άρθρου 14 της Σύμβασης.

4. Στις 5 Οκτωβρίου 2006, το Δικαστήριο αποφάσισε να κοινοποιήσει τις αιτιάσεις στη βάση των άρθρων 3, 13 και 14 στην Κυβέρνηση. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 29 § 3 της Σύμβασης, αποφάσισε να εξετάσει συγχρόνως το παραδεκτό και την ουσία της υπόθεσης.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

I. ΟΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

5. Η προσφεύγουσα ανήκει στην εθνική ομάδα των Ρομά και κατοικεί στη Νέα Ζωή, στον Ασπρόπυργο (δυτική Αττική), σε έναν καταυλισμό Ρομά.

A. Περίληψη των συμβάντων

6. Στις 28 Ιανουαρίου 2002, μεταξύ 11 π.μ. και 1 μ.μ., η Αστυνομική Διεύθυνση Δυτικής Αττικής, με πρωτοβουλία του αστυνομικού τμήματος Ασπρόπυργου, πραγματοποίησε μία μεγάλης κλίμακας αστυνομική επιχείρηση στον καταυλισμό των Ρομά στη Νέα Ζωή. Σκοπός της επιχείρησης ήταν η σύλληψη ατόμων που, σύμφωνα με πληροφορίες της αστυνομίας, εμπλέκονταν σε διακίνηση ναρκωτικών. Τριάντα δύο αστυνομικοί και ένας δικαστικός λειτουργός έλαβαν μέρος σε αυτή την επιχείρηση, στη διάρκεια της οποίας ερευνήθηκαν έντεκα κατοικίες Ρομά και συνελήφθησαν τέσσερα άτομα.

7. Η προσφεύγουσα, η οποία ήταν δύομισι μηνών έγκυος, βρισκόταν στον καταυλισμό την ώρα της επιχείρησης.

1. Η εκδοχή της προσφεύγουσας

8. Η προσφεύγουσα και άλλες γυναίκες Ρομά συγκεντρώθηκαν από την αστυνομία για να τους γίνει σωματικός έλεγχος. Σύμφωνα με την κατάθεσή της, ενώ η αστυνομική επιχείρηση ελάμβανε χώρα, η προσφεύγουσα περίμενε τη σειρά της για να ελεγχθεί από τους αστυνομικούς οι οποίοι έλεγχαν άλλους κατοίκους του καταυλισμού. Παρατήρησε ότι ορισμένοι αστυνομικοί πείραζαν έναν ανάπηρο Ρομά που ήταν συγγενής της.

9. Καθώς κινήθηκε για να πλησιάσει τους αστυνομικούς, ένας από αυτούς την έσπρωξε πίσω με βία ενώ ένας άλλος την κλώτσησε στην πλάτη, παρά το γεγονός ότι είχε φωνάξει πως ήταν έγκυος. Ως αποτέλεσμα της κλωτσίας, η προσφεύγουσα ένιωσε έναν έντονο πόνο στην κοιλιακή χώρα και άρχισε να αιμορραγεί. Αν και η αιμορραγία ήταν φανερή σε όλους τους παρόντες αστυνομικούς, η προσφεύγουσα δεν μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο. Καθώς εκείνη δεν διέθετε προσωπικά έγγραφα – κατά την περίοδο εκείνη ήταν μη εγγεγραμμένη άπατρις – και ήταν μόνη, ένιωσε ότι δεν μπορούσε να πάει μόνη της στο νοσοκομείο φοβούμενη ότι θα αρνούνταν να τη νοσηλεύσουν.

10. Την επόμενη ημέρα πληροφόρησε μέλη του Ελληνικού Παρατηρητηρίου των Συμφωνιών του Ελσίνκι ότι την είχε κλωτσήσει αστυνομικός και αιμορραγούσε.

Ένα από τα εν λόγω μέλη την οδήγησε γρήγορα στο Μαιευτήριο Έλενα Βενιζέλου, όπου εισήχθη άμεσα. Υποβλήθηκε σε πολλές ιατρικές εξετάσεις.

11. Την 1η Φεβρουαρίου 2002, η προσφεύγουσα υπέστη αποβολή και τέθηκε υπό ιατρική παρακολούθηση έως τις 5 Φεβρουαρίου 2002, οπότε και της δόθηκε εξιτήριο από το νοσοκομείο.

2. Η εκδοχή της Κυβέρνησης

12. Σύμφωνα με την εκδοχή των συμβάντων που έδωσε η Κυβέρνηση, οι αστυνομικοί που συμμετείχαν στην επιχείρηση της 28 Φεβρουαρίου 2002 δεν χρησιμοποίησαν βία κατά πολιτών. Ουδείς από τους τέσσερις συλληφθέντες ούτε κάποιο άλλο άτομο που βρισκόταν στον καταυλισμό κατά τη διάρκεια της επιχείρησης έπεσε θύμα επίθεσης ή φυλετικής κακομεταχείρισης. Η παρουσία δικαστικού λειτουργού εγγυόταν την πρόπωση συμπεριφορά των αστυνομικών.

B. Ιατρική γνωμάτευση

13. Σύμφωνα με την ιατρική γνωμάτευση που συντάχθηκε μετά το πέρας της εξέτασης, «η προσφεύγουσα εισήχθη στο νοσοκομείο στις 29 Ιανουαρίου 2002, έγκυος δέκα εβδομάδων, με αιμορραγία της μήτρας (κίνδυνος αποβολής). Στις 2 Φεβρουαρίου 2002 έγινε πλήρης αποβολή του εμβρύου και στις 4 Φεβρουαρίου 2002 καθαρίστηκε η μήτρα της».

Γ. Ποινική διαδικασία

14. Την 1η Φεβρουαρίου 2002, δικηγόρος της προσφεύγουσας κατέθεσε μήνυση ενώπιον της Εισαγγελέως Πλημμελειοδικών Αθηνών κατά του αστυνομικού ο οποίος φέρεται να χρησιμοποίησε βία σε βάρος της προσφεύγουσας και την ταυτότητα του οποίου δεν γνωρίζει. Στην πιο πάνω μήνυση η προσφεύγουσα δήλωσε παράσταση πολιτικής αγωγής με αίτημα αποζημίωσης, ζήτησε να εξεταστεί από ιατροδικαστή και κατονόμασε τρία άτομα που μπορούσαν να καταθέσουν ως μάρτυρες. Συμπεριέλαβε επίσης τη διεύθυνση και τους αριθμούς τηλεφώνου των δικηγόρων της.

15. Στις 10 Φεβρουαρίου 2002, η Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών Αθηνών απέστειλε επιστολή στον διοικητή του αστυνομικού τμήματος Ασπροπύργου ζητώντας τη διενέργεια προανάκρισης ως προς τους ισχυρισμούς που περιέχονταν στη μήνυση της προσφεύγουσας ώστε να εξακριβωθεί η ταυτότητα των αγνώστων

δραστών, οι οποίοι θα κατηγορούνταν για πρόκληση επικίνδυνων σωματικών βλαβών σύμφωνα με τα άρθρα 308 § 1 α) – 309 του ελληνικού Ποινικού Κώδικα.

16. Στις 11 Μαρτίου 2002, δύο μάρτυρες που όρισε η προσφεύγουσα υπέβαλαν έγγραφη κατάθεση στον αστυνομικό που ήταν υπεύθυνος για την προανάκριση. Την ίδια ημέρα, η προσφεύγουσα υπέβαλε έγγραφη αναφορά στην αστυνομία ζητώντας να εξαιρεθούν από τη διενέργεια της προανάκρισης οι αστυνομικοί από το αστυνομικό τμήμα Ασπροπύργου καθώς αστυνομικοί αυτού του τμήματος είχαν συμμετάσχει στην εν λόγω επιχείρηση και ήταν πολύ πιθανό κάποιος εξ αυτών να την είχε κακομεταχειριστεί.

17. Με επιστολή της 12 Μαρτίου 2002, ο διοικητής του αστυνομικού τμήματος Ασπροπύργου πληροφόρησε την Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών για το αίτημα της προσφεύγουσας και της ζήτησε να λάβει απόφαση και να εκδώσει τη σχετική παραγγελία σχετικά με το αν θα έπρεπε να συνεχίσει τη διενέργεια της προανάκρισης. Από τον φάκελο της υπόθεσης δεν προκύπτει αν η εισαγγελέας απάντησε. Ωστόσο, το αστυνομικό τμήμα Ασπροπύργου συνέχισε την προανάκριση.

18. Την 1^η Μαΐου 2002, δύο αστυνομικοί, ο προϊστάμενος του τμήματος ασφαλείας του αστυνομικού τμήματος Ασπροπύργου και ο προϊστάμενος της μονάδας δίωξης εγκλήματος του αστυνομικού τμήματος Ελευσίνας αντίστοιχα, κατέθεσαν ενώπιον του αστυνομικού που διενεργούσε την προανάκριση. Και οι δύο κατέθεσαν ότι δεν γνώριζαν περί κακομεταχείρισης της προσφεύγουσας.

19. Στις 28 Νοεμβρίου 2002 ο φάκελος της προανάκρισης προωθήθηκε στην Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών. Στην συνοδευτική επιστολή ο διοικητής του αστυνομικού τμήματος Ασπροπύργου επαναλάμβανε το αίτημα της προσφεύγουσας να εξαιρεθούν οι αστυνομικοί που υπηρετούσαν στο αστυνομικό τμήμα του από τη διενέργεια της προανάκρισης.

20. Στις 10 Σεπτεμβρίου 2003, η Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών Αθηνών απηύθυνε αίτηση προς την Πταισματοδίκη Ελευσίνας, την αρμόδια δικαστική αρχή, να κλητεύσει την προσφεύγουσα και οποιοδήποτε άλλο μάρτυρα επιθυμούσε να καλέσει.

21. Στις 16 Ιανουαρίου 2004, δικαστική επιμελήτρια επισκέφθηκε τον καταυλισμό όπου κατοικούσε η προσφεύγουσα προκειμένου να κλητεύσει εκείνη και άλλη μία γυναίκα να καταθέσουν ενώπιον της Πταισματοδίκη Ελευσίνας στις 26 Ιανουαρίου 2004. Η δικαστική επιμελήτρια ανέφερε ότι δεν μπόρεσε να εντοπίσει ούτε την προσφεύγουσα ούτε την άλλη μάρτυρα και ότι ενημερώθηκε από

αστυνομικούς του αστυνομικού τμήματος Ασπροπύργου ότι οι δύο γυναίκες είχαν μετακομίσει σε «άγνωστη διεύθυνση».

22. Στις 26 Ιανουαρίου 2004, η Πταισματοδίκης Ελευσίνας επέστρεψε τον φάκελο της υπόθεσης στην Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών.

23. Στις 3 Ιουλίου 2004, η Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών Αθηνών έκλεισε τον φάκελο με τη μνεία «Άγνωστος δράστης». Οι αρχές δεν ενημέρωσαν την προσφεύγουσα ούτε τους νομίμους εκπροσώπους της ότι ο φάκελος της υπόθεσης είχε κλείσει. Στις 28 Ιουλίου 2004, μετά από σχετική ερώτηση στα γραφεία της Εισαγγελίας Αθηνών, το Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι ενημερώθηκε ότι ο φάκελος της υπόθεσης είχε κλείσει.

24. Την 1^η Σεπτεμβρίου 2004, το Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι έστειλε επιστολή στο διοικητή του αστυνομικού τμήματος Ασπροπύργου, στην οποία εσώκλειε αντίγραφο της δήλωσης της δικαστικής επιμελήτριας και έθετε το ερώτημα πώς οι αστυνομικοί ήταν σε θέση να γνωρίζουν ότι η προσφεύγουσα είχε αλλάξει διεύθυνση.

25. Στην απάντησή του με ημερομηνία 6 Σεπτεμβρίου 2004, ο διοικητής του αστυνομικού τμήματος Ασπροπύργου σχολίασε σχετικά με τη δήλωση της δικαστικής επιμελήτριας ότι το αστυνομικό τμήμα Ασπροπύργου την είχε ενημερώσει ότι η προσφεύγουσα είχε μετακομίσει σε «άγνωστη διεύθυνση». Σύμφωνα με τον διοικητή του αστυνομικού τμήματος, η αναφορά ήταν γενική και ασαφής και ως εκ τούτου δεν μπορούσε να επιβεβαιωθεί ενώ παράλληλα το αρχείο του αστυνομικού τμήματος δεν περιείχε κάποια σχετική πληροφορία.

Δ. Διοικητική διερεύνηση του συμβάντος

26. Εν τω μεταξύ, στις 5 Μαρτίου 2002, ανταποκρινόμενος στη δημοσιότητα που είχε λάβει το θέμα, ο αρχηγός της ΕΛ.ΑΣ. προέβη σε άτυπη έρευνα προκειμένου να διευκρινιστεί αν κατά τη διάρκεια της αστυνομικής επιχείρησης της 28 Ιανουαρίου 2002 σημειώθηκε παράνομη ή υπερβολική χρήση βίας από αστυνομικά όργανα. Η διερεύνηση διενεργήθηκε υπό την άμεση εποπτεία του αστυνομικού υποδιοιθυντή, Α.Β., ο οποίος είχε ενεργή συμμετοχή στην αστυνομική επιχείρηση της 28 Ιανουαρίου 2002. Στην έκθεσή του ανέφερε: «Η γενική εποπτεία και ο συντονισμός των αστυνομικών ενεργειών είχε ανατεθεί προφορικά από τον διοικητή της Αστυνομικής Διεύθυνσης Δυτικής Αττικής στον υπογράφωντα, ο οποίος εκπόνησε το

σχέδιο δράσης και προσωπικά επέβλεψε τις ενέργειες των αστυνομικών σε επιχειρησιακό επίπεδο.»

27. Ο αστυνομικός υποδιευθυντής Α.Β. προέβη σε εξέταση πέντε ανώτερων αστυνομικών υπαλλήλων οι οποίοι είχαν συμμετάσχει στην εν λόγω επιχείρηση. Σύμφωνα με τις καταθέσεις τους, δεν είχαν γίνει μάρτυρες κακομεταχείρισης των κατοίκων Ρομά από οποιονδήποτε συνάδελφό τους.

28. Στις 6 Μαρτίου 2002, αστυνομικοί πήγαν στον καταυλισμό όπου κατοικούσε η προσφεύγουσα προκειμένου να της επιδώσουν κλήση προς εξέταση, αλλά δεν την βρήκαν.

29. Στις 7 Μαρτίου 2002, εκδόθηκε η έκθεση για τα ευρήματα της άτυπης έρευνας. Σύμφωνα με την έκθεση, η παρουσία δικαστικού λειτουργού κατά τη διάρκεια της αστυνομικής επιχείρησης εγγυόταν ότι, σε περίπτωση βάνανσης συμπεριφοράς αστυνομικών, θα ενημερωνόταν ο εισαγγελέας. Επιπλέον, σύμφωνα με τα ευρήματα του Α.Β.: «τα παράπονα είναι υπερβολικά... Είναι μάλιστα μία συνήθης τακτική των αθίγγανων (ελληνική λέξη για τους Ρομά) με σκοπό την πλήρη δυσφήμιση των αστυνομικών και ως εκ τούτου την αποδυνάμωση οποιασδήποτε μορφής αστυνομικού ελέγχου.» Η έκθεση κατέληξε ότι, δεδομένου ότι είχε ήδη ξεκινήσει ποινική διερεύνηση, θα ήταν συνετό να ανασταλεί η πειθαρχική διαδικασία ώσπου να αποφανθεί ποινικό δικαστήριο επί της υπόθεσης ή να εξακριβωθεί η ταυτότητα του δράστη. Σύμφωνα προς αυτή τη σύσταση, ανεστάλη η πειθαρχική διαδικασία.

II. ΤΟ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ Η ΠΡΑΚΤΙΚΗ

30. Ο Συνήγορος του Πολίτη εξέδωσε μία έκθεση στις 12 Οκτωβρίου 2004 με τίτλο «Πειθαρχική/Διοικητική διερεύνηση καταγγελιών σε βάρος αστυνομικών υπαλλήλων». Ανέφερε τα εξής σε σχέση με τη διερεύνηση καταγγελιών που ενέγειραν σημαντικά ζητήματα, όπως η υπερβολική χρήση βίας και/ή βάνανση συμπεριφορά:

«4. Η αποφυγή άσκησης Ενορκης Διοικητικής Εξέτασης (Ε.Δ.Ε.)

Η συγκριτικά πολύ μεγαλύτερη συχνότητα άτυπων ερευνών, που αποτελούν το 66% του συνόλου των ερευνών, δημιουργεί το βασίμο ερώτημα εάν

πράγματι η ΕΛ.ΑΣ ακολουθεί τον τύπο έρευνας που προσιδιάζει στα σχετικά παραπτώματα αστυνομικών που έχουν αναφερθεί στον Συνήγορο του Πολίτη. Σε υποθέσεις όπου το καταγγελλόμενο παράπτωμα απαιτούσε Ε.Δ.Ε. ενώ διενεργήθηκε μόνον άτυπη έρευνα, ο Συνήγορος του Πολίτη έχει διαπιστώσει ότι υπήρξαν περιπτώσεις που υπήρχαν στοιχεία ικανά να θεμελιώσουν την άσκηση πειθαρχικής δίωξης με τη διαταγή Ε.Δ.Ε., στην οποία η ΕΛ.ΑΣ. αρνήθηκε να προχωρήσει. ... Οι σχετικές καταγγελίες [για κακομεταχείριση ή βάνανυση συμπεριφορά] δε θα μπορούσαν εύκολα να παρακαμφθούν με μία άτυπη έρευνα, δεδομένου ότι συχνά συνοδεύονται από ιατροδικαστικές εκθέσεις ή άλλες ιατρικές γνωματεύσεις. ... Στις περιπτώσεις που ακολουθούν Ε.Δ.Ε. δεν διατάχθησαν για παραπτώματα που χρήζουν Ε.Δ.Ε.: α) άσκηση σωματικής βίας: π.χ. ... προπηλακισμός και αποβολή εγκύου Ρομά ... Ο Συνήγορος του Πολίτη έχει διαπιστώσει ότι η παράλειψη άσκησης πειθαρχικής δίωξης από την ΕΛ.ΑΣ. αποτελεί τον κανόνα ακόμα και σε περιπτώσεις όπου δεν μπορεί να αμφισβητηθεί η ύπαρξη ισχυρών αντικειμενικών στοιχείων, όπως είναι οι μαρτυρίες, φωτογραφίες, ιατροδικαστικές εκθέσεις, ιατρικές γνωματεύσεις κλπ., τα οποία δεν μπορούν να καταρριφθούν με μία άτυπη πιθανολόγηση και επιβάλλεται να εξετασθούν στο πλαίσιο της τυπικής διαδικασίας της Ε.Δ.Ε. Υποθέσεις με ισχυρά στοιχεία προς διεξαγωγή Ε.Δ.Ε. η οποία ποτέ δεν διατάχθηκε: α) ιατροδικαστικές ή ιατρικές εκθέσεις: π.χ. ... αποβολή εγκύου Ρομά λόγω προπηλακισμού...»

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΟ

Ι. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 3 ΚΑΙ 13 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

31. Η προσφεύγουσα παραπονείται υπό το πρίσμα του άρθρου 3 της Σύμβασης ότι έπεσε θύμα βάνανσης συμπεριφοράς από αστυνομικούς η οποία της προκάλεσε έντονη σωματική και ψυχική οδύνη που ισοδυναμεί με βασανιστήρια, απάνθρωπη ή/και εξευτελιστική συμπεριφορά ή τιμωρία. Επίσης, παραπονείται στη βάση της ίδιας διάταξης σε συνδυασμό με το άρθρο 13 της Σύμβασης, ότι οι ελληνικές ανακριτικές και διωκτικές αρχές δεν διενήργησαν ταχεία και αμερόληπτη επίσημη έρευνα σχετικά με το περιστατικό, η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει στον

εντοπισμό και την τιμωρία του υπαίτιων αστυνομικών. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ως εκ τούτου ότι δεν είχε στη διάθεσή της αποτελεσματικό εθνικό ένδικο μέσο για την επανόρθωση της βλάβης που υπέστη.

Το άρθρο 3 της Σύμβασης προβλέπει:

«Κανείς δεν πρέπει να υποβάλλεται σε απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία».

Το άρθρο 13 της Σύμβασης έχει ως εξής:

Άρθρο 13

«Παν πρόσωπον του οποίου τα αναγνωριζόμενα εν τη (...) Συμβάσει δικαιώματα και ελευθερίες παρεβιάσθησαν, έχει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον εθνικής αρχής, έστω και αν η παραβίασις διεπράχθη υπό προσώπων ενεργούντων εν τη εκτελέσει των δημοσίων καθηκόντων των.»

A. Ως προς το παραδεκτό

32. Η Κυβέρνηση καλεί το Δικαστήριο να κηρύξει απαράδεκτη την προσφυγή καθώς η προσφεύγουσα παρέλειψε να εξαντλήσει τα εθνικά ένδικα μέσα. Ειδικότερα, υποστηρίζει ότι το γεγονός ότι η Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών Αθηνών έκλεισε το φάκελο της υπόθεσης με τη μνεία «άγνωστος δράστης» δε σημαίνει ότι υπήρξε τελεσίδικη απόφαση επί της υπόθεσης. Σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, όταν δεν έχει εντοπισθεί ο δράστης ενός καταγγελλόμενου αδικήματος, η προανάκριση παραμένει εκκρεμής ώσπου να προσκομισθούν νέα αποδεικτικά στοιχεία ενώπιον των αρχών. Ως εκ τούτου, όταν η προσφεύγουσα ενημερώθηκε ότι η υπόθεση είχε κλείσει, έπρεπε να εμφανισθεί ενώπιον της εισαγγελέως προκειμένου να καταθέσει και να ζητήσει να ανοίξει πάλι η υπόθεση. Παραλείποντας το ανωτέρω, δεν συνέδραμε τις αρχές στις έρευνές τους και δεν εξάντλησε ένα αποτελεσματικό ένδικο μέσο.

33. Η προσφεύγουσα αντικρούει την ένσταση της Κυβέρνησης. Υποστηρίζει ότι επεδίωξε την ποινική δίωξη καταθέτοντας μήνυση αλλά η οδός αυτή αποδείχθηκε αναποτελεσματική. Υποστηρίζει ότι η έρευνα δεν ήταν αποτελεσματική και ότι οι ερευνητικές αρχές δεν είχαν λάβει έγκαιρα μέτρα για τη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων και τον εντοπισμό των δραστών. Σημειώνει επιπλέον ότι η εισαγγελέας

έκλεισε τον φάκελο της υπόθεσης δύο χρόνια και πέντε μήνες μετά το συμβάν. Υπό το φως της αναποτελεσματικότητας της ποινικής έρευνας, δεν υπήρχε λόγος η προσφεύγουσα να περιμένει περισσότερο πριν καταθέσει προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου, καθώς οποιαδήποτε καθυστέρηση θα μπορούσε να οδηγήσει σε απόρριψη της προσφυγής της ενώπιον του Δικαστηρίου για τον λόγο ότι δεν θα συμμορφωνόταν προς την εξαμηνιαία προθεσμία.

34. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι το ζήτημα της εξάντλησης των εθνικών ενδίκων μέσων συνδέεται στενά με την ουσία της αιτίας της προσφεύγουσας στη βάση των άρθρων 3 και 13 της Σύμβασης. Ως εκ τούτου, προκειμένου να μην κριθεί εκ των προτέρων το τελευταίο, θα πρέπει να εξετασθούν συγχρόνως και τα δύο ζητήματα. Κατά συνέπεια, το δικαστήριο αποφασίζει να συνενώσει το ζήτημα της εξάντλησης των εθνικών ενδίκων μέσων με την επί της ουσίας εξέταση.

35. Το Δικαστήριο σημειώνει επιπλέον ότι η προσφυγή δεν είναι προδήλως αβάσιμη με την έννοια του άρθρου 35 § 3 της Σύμβασης και δεν προσκρούει σε κανέναν άλλο λόγο απαραδέκτου. Πρέπει επομένως να κηρυχθεί παραδεκτή.

B. Ως προς την ουσία

1. Οι ισχυρισμοί των διαδίκων

36. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η αποβολή της ήταν αποτέλεσμα της μη αναγκαίας και δυσανάλογης χρήσης βίας από τους αστυνομικούς που συμμετείχαν στην αστυνομική επιχείρηση της 28 Ιανουαρίου 2002. Παραπονείται επίσης για την παράλειψη των ανακριτικών και διωκτικών αρχών να διενεργήσουν μία ταχεία, περιεκτική και αποτελεσματική επίσημη έρευνα ικανή να οδηγήσει στον εντοπισμό και την τιμωρία του υπεύθυνου αστυνομικού.

37. Η Κυβέρνηση σημειώνει ότι καθώς η αποβολή που υπέστη η προσφεύγουσα δε συνέβη ενώ τελούσε υπό κράτηση, οι αστυνομικές αρχές δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνες. Σύμφωνα με την Κυβέρνηση, η παρουσία δικαστικού λειτουργού κατά τη διάρκεια της επιχείρησης της αστυνομίας εγγυόταν ότι δε θα σημειώνονταν κρούσματα βάνανυσης συμπεριφοράς εκ μέρους των αστυνομικών. Επιπλέον, η Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι η προσφεύγουσα είχε παραλείψει να προσκομίσει ιατρική γνωμάτευση που να αναφέρει ότι υπήρχαν σημάδια βίας στο σώμα της τα οποία θα μπορούσαν να έχουν προκαλέσει την αποβολή, όπως μελανιές. Η Κυβέρνηση αναφέρεται επίσης στην έλλειψη ιατρικής

εξέτασης από ιατροδικαστή και στην παράλειψη της προσφεύγουσας να συνδράμει τις ερευνητικές αρχές. Σε ό,τι αφορά την αποτελεσματικότητα της έρευνας, η Κυβέρνηση δίδει έμφαση στο γεγονός ότι η προσφεύγουσα δεν εμφανίσθηκε για να καταθέσει ενώπιον της αρμόδιας δικαστικής αρχής και ότι ήταν η μοναδική υπεύθυνη για το ότι η Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών Αθηνών έκλεισε τον φάκελο της υπόθεσης.

2. Η εκτίμηση του Δικαστηρίου

α) Σε ό,τι αφορά την καταγγελλόμενη κακομεταχείριση

i) Γενικές αρχές

38. Όπως έχει αναφέρει το Δικαστήριο σε πολλές περιπτώσεις, το άρθρο 3 κατοχυρώνει μία από τις πιο θεμελιώδεις αξίες των δημοκρατικών κοινωνιών. Ακόμα και στις πιο δύσκολες περιστάσεις, όπως ο αγώνας κατά της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος, η Σύμβαση απαγορεύει ρητά τα βασανιστήρια και την απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία. Αντίθετα με πολλές από τις ουσιαστικές διατάξεις της Σύμβασης και των Πρωτοκόλλων αριθ.1 και 4, το άρθρο 3 δεν προβλέπει καμία εξαίρεση, και καμία παρέκκλιση δεν επιτρέπεται βάσει του άρθρου 15 § 2, ακόμα και σε περίπτωση εθνικού κινδύνου (βλέπε *Selmouni κατά Γαλλίας* [GC], αριθ. 25803/94, § 95, ECHR 1999-V, και *Assenov και λοιποί κατά Βουλγαρίας*, απόφαση της 28 Οκτωβρίου 1998, *Reports of Judgments and Decisions* 1998-VIII, σελ. 3288, § 93). Η Σύμβαση απαγορεύει ρητά τα βασανιστήρια και την απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία, ανεξάρτητα από τη συμπεριφορά του θύματος (βλέπε *Chahal κατά Ηνωμένου Βασιλείου*, απόφαση της 15 Νοεμβρίου 1996, *Reports* 1996-V, σελ. 1855, § 79).

39. Κατά την αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων, το Δικαστήριο γενικά εφαρμόζει τον κανόνα της απόδειξης «πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας» (βλέπε *Ιρλανδία κατά Ηνωμένου Βασιλείου*, απόφαση της 18 Ιανουαρίου 1978, Series A αριθ. 25, σελ. 64-65, § 161). Εν τούτοις, η απόδειξη αυτή μπορεί να προκύπτει και από το συνδυασμό επαρκώς ισχυρών, σαφών και συνεπών συμπερασμάτων ή παρόμοιων αμάχητων τεκμηρίων ως προς τα πραγματικά περιστατικά. Όταν μόνον οι αρχές έχουν, συνολικά ή εν μέρει, γνώση των επίμαχων περιστατικών, όπως στην περίπτωση προσώπων που βρίσκονται υπό τον έλεγχό τους καθώς τελούν υπό

κράτηση, προκύπτουν ισχυρά τεκμήρια για τα πραγματικά περιστατικά σε σχέση με τις σωματικές βλάβες που προκαλούνται κατά τη διάρκεια της κράτησης. Μπορεί μάλιστα να θεωρηθεί ότι το βάρος της αποδείξεως ανήκει στις αρχές, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να παράσχουν ικανοποιητικές και πειστικές εξηγήσεις (βλέπε *Salman κατά Τουρκίας* [GC], αριθ. 21986/93, § 100, ECHR 2000-VII).

ii) Εφαρμογή των εν λόγω αρχών στην παρούσα υπόθεση

40. Το Δικαστήριο επαναλαμβάνει ότι δεν αμφισβητείται το γεγονός ότι η προσφεύγουσα βρισκόταν στον καταυλισμό των Ρομά κατά τη διάρκεια της αστυνομικής επιχείρησης και ότι εισήχθη στο νοσοκομείο την επόμενη ημέρα με αιμορραγία της μήτρας. Ωστόσο, οι συνθήκες υπό τις οποίες συνέβη η αιμορραγία δεν είναι απολύτως σαφείς και το Δικαστήριο σημειώνει ότι υπάρχουν ορισμένα στοιχεία σε αυτή την περίπτωση που δημιουργούν αμφιβολίες για το κατά πόσον η προσφεύγουσα έπεσε θύμα μεταχείρισης που απαγορεύει το Άρθρο 3.

41. Πρώτον, η ιατρική γνωμάτευση που προσκομίζει η προσφεύγουσα αναφέρει μόνο ότι αιμορραγούσε και ότι υπέστη αποβολή, χωρίς να αναφέρεται η ύπαρξη μελανιών ή άλλων τραυμάτων και χωρίς να αναφέρονται οι αιτίες που μπορεί να προκάλεσαν την αιμορραγία. Επιπλέον, το Δικαστήριο σημειώνει ότι η προσφεύγουσα δεν προσκομίζει άλλα πειστικά αποδεικτικά στοιχεία που να στηρίζουν τους ισχυρισμούς της περί κακομεταχείρισης, όπως καταθέσεις αντικειμενικών αυτοπτών μαρτύρων.

42. Εν κατακλείδι, καθώς τα αποδεικτικά στοιχεία που έχουν προσκομισθεί ενώπιόν του δεν επιτρέπουν στο Δικαστήριο να κρίνει πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας ότι η αποβολή που υπέστη η προσφεύγουσα οφειλόταν στην καταγγελλόμενη κακομεταχείριση εκ μέρους αστυνομικών, το Δικαστήριο θεωρεί ότι τα αποδεικτικά στοιχεία είναι ανεπαρκή για να καταλήξει ότι υπήρξε παραβίαση του Άρθρου 3 εξαιτίας του καταγγελλόμενου βασανιστηρίου.

β) Σε ό,τι αφορά την καταγγελλόμενη ανεπάρκεια της έρευνας

i) Γενικές αρχές

43. Το Δικαστήριο επαναλαμβάνει ότι όταν κάποιος υποστηρίζει εύλογα ότι υπέστη σοβαρή κακομεταχείριση από την αστυνομία κατά παράβαση του άρθρου 3, η διάταξη αυτή, σε συνδυασμό με τη γενική υποχρέωση του Κράτους βάσει του άρθρου

1 της Σύμβασης, απαιτεί κατ'επέκταση τη διεξαγωγή αποτελεσματικής επίσημης έρευνας. Όπως ισχύει και για την έρευνα βάσει του άρθρου 2, η έρευνα αυτή πρέπει να διεξάγεται με τρόπο που επιτρέπει την αναγνώριση και τιμωρία όσων είναι υπεύθυνοι για μια τέτοια μεταχείριση. Σε αντίθετη περίπτωση, η γενική απαγόρευση των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης και εξευτελιστικής μεταχείρισης και τιμωρίας από το νόμο θα ήταν, παρά τη θεμελιώδη σημασία της, αναποτελεσματική στην πράξη και σε ορισμένες περιπτώσεις θα επέτρεπε σε όργανα της κρατικής εξουσίας να προσβάλλουν τα δικαιώματα αυτών που τίθενται υπό τον έλεγχό τους απολαμβάνοντας πραγματική ασυλία (βλέπε την πιο πάνω αναφερόμενη απόφαση *Assenov και λοιποί κατά Βουλγαρίας*, σελ. 3290, § 102, και *Labita κατά Ιταλίας* [GC], αριθ. 26772/95, § 131, ECHR 2000-IV).

44. Για να είναι αποτελεσματική, η έρευνα πρέπει να είναι ικανή να προσδιορίσει κατά πόσο η βία που ασκήθηκε από την αστυνομία ήταν ή όχι αιτιολογημένη υπό τις περιστάσεις (βλέπε απόφαση *Kaya κατά Τουρκίας* της 19 Φεβρουαρίου 1998, *Reports* 1998-I, 87 και *Corsacov κατά Μολδαβίας*, αριθ. 18944/02, § 69, 4 Απριλίου 2006).

45. Η έρευνα μιας εύλογης καταγγελίας για κακομεταχείριση πρέπει επίσης να είναι εξονυχιστική. Τούτο σημαίνει ότι οι αρχές πρέπει πάντοτε να καταβάλλουν σοβαρές προσπάθειες για την εξακρίβωση της αλήθειας και δεν πρέπει να αρκούνται σε βεβιασμένα και αβάσιμα συμπεράσματα για να κλείσουν την έρευνά τους ή για να στηρίξουν τις αποφάσεις τους (βλέπε την πιο πάνω αναφερόμενη απόφαση *Assenov και λοιποί κατά Βουλγαρίας*, σελ. 3290, § 103 επ.). Οφείλουν να λαμβάνουν όλα τα εύλογα μέτρα που είναι διαθέσιμα προκειμένου να διασφαλίζουν τα αποδεικτικά στοιχεία που αφορούν το συμβάν, μεταξύ δε άλλων τις καταθέσεις αυτοπτών μαρτύρων και τις ιατροδικαστικές εκθέσεις (βλέπε *Tanrikulu κατά Τουρκίας* [GC], αριθ. 23763/94, ECHR 1999-IV, §§ 104 επ., και *Gül κατά Τουρκίας*, αριθ. 22676/94, § 89, 14 Δεκεμβρίου 2000).

46. Το Δικαστήριο επικαλείται το διαδικαστικό σκέλος του άρθρου 3, ειδικότερα, όταν δεν είναι σε θέση να συνάγει συμπεράσματα σχετικά με την ύπαρξη μεταχείρισης απαγορευμένης από το άρθρο 3 της Σύμβασης, που απορρέει, τουλάχιστον εν μέρει, από την παράλειψη των αρχών να αντιδράσουν αποτελεσματικά στα σχετικά παράπονα κατά το συγκεκριμένο χρόνο (βλέπε *Khashiyev και Akayeva κατά Ρωσίας*, αριθ. 57942/00 και 57945/00, § 178, 24 Φεβρουαρίου 2005).

ii) Εφαρμογή των εν λόγω αρχών στην παρούσα υπόθεση

47. Το Δικαστήριο θεωρεί εξαρχής ότι η ιατρική γνωμάτευση και τα παράπονα της προσφεύγουσας που υπεβλήθησαν στις αρμόδιες εθνικές αρχές δημιουργούσαν τουλάχιστον εύλογες υπόνοιες ότι οι σωματικές βλάβες που είχε υποστεί οφείλονταν σε υπερβολική χρήση βίας. Ως εκ τούτου, τα παράπονά της συνιστούσαν εύλογο ισχυρισμό βάσει του οποίου οι ελληνικές αρχές ήταν υποχρεωμένες να διεξαγάγουν αποτελεσματική έρευνα.

48. Σε ό,τι αφορά την κρινόμενη υπόθεση, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι διεξήχθησαν δυο ξεχωριστές διαδικασίες: ποινική διαδικασία σε βάρος των αγνώστων δραστών με πρωτοβουλία της προσφεύγουσας και μία διοικητική άτυπη έρευνα κατόπιν της δημοσιότητας που έλαβε η υπόθεση. Ωστόσο, το Δικαστήριο δεν έχει πεισθεί ότι οι εν λόγω διαδικασίες ήταν επαρκώς εξονυχιστικές και αποτελεσματικές ώστε να είναι σύμφωνες προς τις πιο πάνω αναφερόμενες απαιτήσεις του άρθρου 3.

49. Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά την ποινική διαδικασία, το Δικαστήριο σημειώνει ορισμένες ανακολουθίες ικανές να υποσκάψουν την αξιοπιστία και αποτελεσματικότητά της. Πρώτον, το Δικαστήριο σημειώνει ότι αντίθετα με την πάγια νομολογία του, η προανάκριση στη βάση των καταγγελιών της προσφεύγουσας διενεργήθηκε από αστυνομικούς που υπηρετούσαν στο ίδιο αστυνομικό τμήμα με εκείνους που είχαν συμμετάσχει στην εν λόγω επιχείρηση της αστυνομίας, παρόλο που η προσφεύγουσα είχε ζητήσει να εξαιρεθούν (βλέπε, *mutatis mutandis*, *Oğur κατά Τουρκίας* [GC], αριθ. 21594/93, §§ 91-92, ECHR 1999-III).

50. Δεύτερον, το Δικαστήριο παρατηρεί ελλείψεις στην αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων από τις ανακριτικές αρχές. Ειδικότερα, οι μόνοι μάρτυρες που εξετάστηκαν ήταν δύο μέλη του Ελληνικού Παρατηρητηρίου των Συμφωνιών του Ελσίνκι και δύο αστυνομικοί. Επιπλέον, οι αρχές παρέλειψαν να λάβουν υπόψη την ιατρική γνωμάτευση που προσκόμισε η προσφεύγουσα και δεν διέταξαν ιατροδικαστική εξέταση ώστε να αποδειχθεί το τραύμα που η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι υπέστη, παρά το αίτημα της τελευταίας. Η Κυβέρνηση στηρίχθηκε στην έλλειψη τέτοιας ιατρικής εξέτασης προκειμένου να ισχυριστεί ότι οι καταγγελίες της προσφεύγουσας ήταν αβάσιμες. Ωστόσο, κατά την άποψη του Δικαστηρίου, είναι υποχρέωση των ανακριτικών αρχών να λάβουν οποιαδήποτε εύλογα μέτρα για να διασφαλίσουν τα αποδεικτικά στοιχεία που αφορούν το συμβάν,

συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, μία λεπτομερή αναφορά των καταγγελιών του φερόμενου ως θύματος, καταθέσεις αυτοπτών μαρτύρων, ιατροδικαστικές εξετάσεις, και όπου κρίνεται αναγκαίο, πρόσθετα ιατρικά πιστοποιητικά ικανά να παρέξουν μία πλήρη και ακριβή καταγραφή των τραυμάτων και μία αντικειμενική ανάλυση των ιατρικών ευρημάτων, ειδικότερα σε ό,τι αφορά την αιτία των τραυμάτων (βλέπε *Bati κατά Τουρκίας*, αριθ. 33097/96 και 57834/00, § 134, ECHR 2004-IV). Οποιαδήποτε έλλειψη στην έρευνα η οποία υπονομεύει την ικανότητά της να αποδείξει την αιτία του τραύματος ή τον υπαίτιο κινδυνεύει να εκφύγει από τον εν λόγω κανόνα και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να επιρριφθεί στην προσφεύγουσα.

51. Επιπλέον, το Δικαστήριο εκπλήσσει ακόμα περισσότερο το γεγονός ότι η υπόθεση μπήκε στο αρχείο επειδή οι αρχές δεν μπορούσαν να εντοπίσουν την προσφεύγουσα παρόλο που τους είχαν δοθεί τα στοιχεία επικοινωνίας των δικηγόρων της. Το Δικαστήριο δεν μπορεί να συνταχθεί με την άποψη της Κυβέρνησης ότι η προσφεύγουσα ήταν η μόνη υπεύθυνη για την αποτυχία της προανάκρισης να εξακριβώσει την ταυτότητα του δράστη διότι δεν είχε συνδράμει τις ανακριτικές αρχές. Λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας του, το Δικαστήριο δεν μπορεί να δεχθεί τον ισχυρισμό ότι η εξέλιξη και η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας σχετικά με τις καταγγελίες κακομεταχείρισης μπορεί να εξαρτιόταν αποκλειστικά από τη συμπεριφορά του θύματος.

52. Τέλος, το Δικαστήριο σημειώνει ότι η ποινική διαδικασία στο σύνολό της ήταν πολύ αργή, με μεγάλες περιόδους αδράνειας. Ειδικότερα, παρατηρεί ότι στις 28 Νοεμβρίου 2002, ήτοι δέκα μήνες μετά την κατάθεση της μήνυσης, ο φάκελος της ανάκρισης που περιείχε την κατάθεση τεσσάρων μαρτύρων παραπέμφθηκε στην Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών. Η εισαγγελέας περίμενε σχεδόν έναν χρόνο πριν καλέσει την αρμόδια δικαστική αρχή να κλητεύσει την προσφεύγουσα να καταθέσει. Ωστόσο, τέσσερις μήνες αργότερα η δικαστική επιμελήτρια επισκέφθηκε τον καταυλισμό για να κλητεύσει την προσφεύγουσα να καταθέσει. Τέλος, στις 3 Ιουλίου 2004, δύο χρόνια και πέντε μήνες μετά την κατάθεση της μήνυσης, η Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών Αθηνών έθεσε τον φάκελο στο αρχείο χωρίς να πραγματοποιήσει περαιτέρω έρευνα. Ενόψει της ουσιαστικής αυτής καθυστέρησης στη διεξαγωγή της προανάκρισης, το Δικαστήριο θεωρεί ότι οι ελληνικές αρχές δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ενήργησαν με επαρκή ταχύτητα ή εύλογη επιμέλεια κάτι που είχε ως αποτέλεσμα να παραμένει άγνωστη η ταυτότητα του δράστη των καταγγελλόμενων πράξεων βίας.

53. Σε ό,τι αφορά τη διοικητική διαδικασία, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι παρά τη σοβαρότητα των καταγγελιών της προσφεύγουσας, οι αρχές δεν έκριναν απαραίτητη τη διενέργεια ένορκης διοικητικής εξέτασης (βλέπε την έκθεση που εξέδωσε ο Συνήγορος του Πολίτη στο *Το εφαρμοστέο δίκαιο και η πρακτική*). Αντιθέτως, διενήργησαν άτυπη έρευνα η οποία ολοκληρώθηκε σε λιγότερο από μία ημέρα και πραγματοποιήθηκε από τον υποδιευθυντή της ΕΛ.ΑΣ., ο οποίος είχε ενεργή συμμετοχή στην εν λόγω επιχείρηση. Καθίσταται προφανές από τη σχετική έκθεση ότι υποδιευθυντής βάσισε τα συμπεράσματά του στις καταθέσεις των πέντε αστυνομικών που συμμετείχαν στο συμβάν. Ούτε η προσφεύγουσα ούτε οποιοσδήποτε άλλος από τα φερόμενα ως θύματα της βάνανυσης συμπεριφοράς της αστυνομίας εξετάστηκαν.

54. Υπό το φως των πιο πάνω αναφερόμενων ελλείψεων στη διοικητική και δικαστική έρευνα, το Δικαστήριο συμπεραίνει ότι δεν ήταν αποτελεσματικές. Το Δικαστήριο απορρίπτει ως εκ τούτου την ένσταση της Κυβέρνησης περί μη εξάντλησης των εθνικών ενδίκων μέσων (βλέπε πιο πάνω παράγραφοι 32-34), και αποφαινεται ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης υπό το διαδικαστικό σκέλος του, διότι και οι δύο έρευνες για την καταγγελλόμενη κακομεταχείριση ήταν αναποτελεσματικές.

55. Τέλος, το Δικαστήριο θεωρεί ότι, δεδομένου ότι έκρινε ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 3 ως προς το διαδικαστικό σκέλος του, δεν υπάρχει λόγος να εξετασθεί χωριστά η αιτίαση ως προς το άρθρο 13 της Σύμβασης.

II. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 14 ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 3 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

56. Η προσφεύγουσα παραπονείται επιπλέον ότι η κακομεταχείριση που υπέστη και η μεταγενέστερη απουσία αποτελεσματικής έρευνας του συμβάντος οφείλονταν εν μέρει στην προέλευσή της από την εθνοτική ομάδα των Ρομά. Ισχυρίζεται ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 14 της Σύμβασης, το οποίο έχει ως εξής:

«Η χρήσις των αναγνωριζομένων εν τη παρούση Συμβάσει δικαιωμάτων και ελευθεριών δέον να εξασφαλισθή ασχέτως διακρίσεως φύλου, φυλής, χρώματος, γλώσσης, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, εθνικής ή

κοινωνικής προελεύσεως, συμμετοχής εις εθνικήν μειονότητα, περιουσίας, γεννήσεως ή άλλης καταστάσεως.»

57. Η Κυβέρνηση αντικρούει το επιχείρημα αυτό.

A. Ως προς το παραδεκτό

58. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι η αιτίασή του δεν είναι προδήλως αβάσιμη με την έννοια του άρθρου 35 § 3 της Σύμβασης. Σημειώνει επιπλέον ότι αυτή δεν προσκρούει σε κανέναν άλλο λόγο απαραδέκτου. Πρέπει επομένως να κηρυχθεί παραδεκτή.

B. Ως προς την ουσία

1. Οι ισχυρισμοί των διαδίκων

59. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η αντιμετώπισή της από τους αστυνομικούς και τις δικαστικές αρχές ως Ρομά (αθίγγανη) υπήρξε αποφασιστικός παράγοντας για τη συμπεριφορά και τις πράξεις τους.

60. Η Κυβέρνηση σημειώνει ότι το Δικαστήριο πάντα απαιτεί «απόδειξη πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας» και ότι στην παρούσα υπόθεση δεν υπήρχε απόδειξη για οποιαδήποτε πράξη των αρχών την οποία υποκινούσε φυλετική διάκριση.

2. Η εκτίμηση του Δικαστηρίου

61. Η άσκηση διακρίσεων συνίσταται στη διαφορετική μεταχείριση, χωρίς αντικειμενική και εύλογη δικαιολογία, ατόμων που τελούν υπό σχετικά όμοιες περιστάσεις (βλέπε *Willis κατά Ηνωμένου Βασιλείου*, αριθ. 36042, § 48, ECHR 2002-IV). Η φυλετική βία αποτελεί ιδιαίτερη προσβολή κατά της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και, ενόψει των επικίνδυνων συνεπειών της, επιβάλλεται στις αρχές να επιδεικνύουν ιδιαίτερη επαγρύπνηση και να αντιδρούν σθεναρά. Για το λόγο αυτό, οι αρχές πρέπει να χρησιμοποιούν όλα τα διαθέσιμα μέτρα για την καταπολέμηση του ρατσισμού και της φυλετικής βίας, ενισχύοντας έτσι το όραμα για μια κοινωνία στην οποία η διαφορετικότητα δε θα θεωρείται απειλή αλλά πηγή πλούτου (βλέπε *Nachova και λοιποί κατά Βουλγαρίας* [GC], αριθ. 43577/98 και 43579/98, § 145, 6 Ιουλίου 2005).

62. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι κατά τη διερεύνηση βίαιων περιστατικών, οι κρατικές αρχές έχουν επιπλέον καθήκον να προβαίνουν σε κάθε εύλογη ενέργεια για να αποκαλύψουν κάθε ρατσιστικό κίνητρο και να αποδείξουν αν το εθνικό μίσος ή οι προκαταλήψεις έπαιξαν ρόλο στα σχετικά συμβάντα. Ομολογουμένως, συχνά είναι εξαιρετικά δύσκολο στην πράξη να αποδειχθούν τα ρατσιστικά κίνητρα. Η υποχρέωση του εναγόμενου Κράτους να διερευνήσει την πιθανή ύπαρξη ρατσιστικών αποχρώσεων σε μία βίαιη πράξη συνιστά υποχρέωση καταβολής κάθε δυνατής προσπάθειας, και όχι απόλυτη υποχρέωση. Οι αρχές οφείλουν να προβαίνουν σε κάθε εύλογη ενέργεια υπό τις περιστάσεις της υπόθεσης (βλέπε Nachova και άλλοι κατά Βουλγαρίας, αριθ. 43577/98 και 43579/98, § 160, ECHR 2005-VII).

63. Σε ό,τι αφορά την παρούσα υπόθεση, καθήκον του Δικαστηρίου είναι να αποδείξει αν κατά τη διενέργεια της έρευνας ως προς την καταγγελία της προσφεύγουσας για κακομεταχείριση από την αστυνομία, οι εθνικές αρχές επέδειξαν διακριτική συμπεριφορά σε βάρος της προσφεύγουσας, και εφόσον τούτο ισχύει, κατά πόσο η εν λόγω διακριτική συμπεριφορά οφειλόταν στην εθνική προέλευσή της.

64. Ως προς τούτο, το Δικαστήριο θεωρεί απαράδεκτο το γεγονός ότι όχι μόνο δεν έγινε προσπάθεια εκ μέρους των ανακριτικών αρχών να εξακριβώσουν αν η συμπεριφορά των αστυνομικών που συμμετείχαν στο συμβάν ήταν αντιρομά, αλλά και ότι ο αστυνομικός υποδιευθυντής προέβη σε μεροληπτικές γενικές παρατηρήσεις σε σχέση με την προέλευση Ρομά της προσφεύγουσας κατά τη διάρκεια της διοικητικής έρευνας.

65. Ειδικότερα, στο Δικαστήριο προκαλεί εντύπωση η έκθεση για τα ευρήματα της άτυπης διοικητικής έρευνας. Θεωρεί ότι ο γενικός ισχυρισμός ότι τα παράπονα που διατύπωναν οι Ρομά ήταν υπερβολικά και αποτελούσαν τμήμα της «πάγιας τακτικής τους με σκοπό την πλήρη δυσφήμιση των αστυνομικών και ως εκ τούτου την αποδυνάμωση οποιασδήποτε μορφής αστυνομικού ελέγχου» αποκαλύπτει μία γενική διακριτική στάση εκ μέρους των αρχών η οποία ενισχύει την άποψη της προσφεύγουσας ότι η απουσία αποτελεσματικής έρευνας στο συμβάν οφειλόταν στην προέλευσή της από την εθνική ομάδα των Ρομά. Ουδεμία αιτιολόγηση διατυπώθηκε από την Κυβέρνηση ως προς τις εν λόγω παρατηρήσεις.

66. Λαμβανομένων υπόψη όλων των παραπάνω στοιχείων, το Δικαστήριο θεωρεί ότι η παράλειψη των αρχών να ερευνήσουν πιθανά φυλετικά κίνητρα για την κακομεταχείριση της προσφεύγουσας, σε συνδυασμό με τη συμπεριφορά τους κατά

τη διάρκεια της έρευνας, συνιστά διάκριση ως προς τα δικαιώματα της προσφεύγουσας, η οποία είναι αντίθετη προς το άρθρο 14 σε συνδυασμό με το άρθρο 3 υπό το διαδικαστικό σκέλος του.

III. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

67. Το άρθρο 41 της Σύμβασης έχει ως εξής:

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της και εάν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλομένου Μέρους επιτρέπει την ατελή μόνον επανόρθωση των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο επιδικάζει στον ζημιωθέντα διάδικο, εφόσον συντρέχει λόγος, μία δίκαιη ικανοποίηση.»

A. Ζημία

68. Η προσφεύγουσα αξιώνει 25.000 ευρώ για την σωματική, ψυχολογική και συναισθηματική οδύνη που υπέστη.

69. Η Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι το αιτούμενο ποσό είναι υπερβολικό και δυσανάλογο βάσει των καθιερωμένων από τη νομολογία του Δικαστηρίου κριτηρίων.

70. Το Δικαστήριο κρίνει ότι η προσφεύγουσα υπέστη δίχως αμφιβολία μία ηθική βλάβη την οποία δεν επανορθώνει επαρκώς η διαπίστωση της παραβίασης. Λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες της υπόθεσης και αποφαινόμενο κατά δίκαιη κρίση, το Δικαστήριο επιδικάζει 20.000 ευρώ για την αιτία αυτή, πλέον οποιουδήποτε ποσού που μπορεί να επιβληθεί ως φόρος.

B. Έξοδα και δικαστική δαπάνη

71. Η προσφεύγουσα αξιώνει επιπλέον 1.000 ευρώ για τα έξοδα και τη δικαστική δαπάνη στα οποία υπεβλήθη ενώπιον του Δικαστηρίου, προσκομίζοντας σχετικό τιμολόγιο.

72. Η Κυβέρνηση δε συμφωνεί με το αιτούμενο ποσό, δηλώνοντας μεταξύ άλλων ότι είναι υπερβολικό.

73. Σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η επιδίκαση εξόδων και δικαστικής δαπάνης στη βάση του άρθρου 41 προϋποθέτει την απόδειξη της πραγματικότητας και της αναγκαιότητάς τους και, επιπλέον, του εύλογου χαρακτήρα

του ύψους τους (βλέπε, για παράδειγμα, *Sahin κατά Γερμανίας*) [GC], no. 30943/96, § 105, ECHR 2003-VIII).

74. Στην παρούσα υπόθεση, λαμβάνοντας υπόψη τις πληροφορίες που έχει στην κατοχή του και τα πιο πάνω αναφερόμενα κριτήρια, το Δικαστήριο κρίνει εύλογο να επιδικάσει το ποσό των 1.000 ευρώ το οποίο καλύπτει τα έξοδα για τη διαδικασία ενώπιον του δικαστηρίου.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

75. Το Δικαστήριο κρίνει προσηκόν να βασίσει το επιτόκιο των τόκων υπερημερίας στο επιτόκιο δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας προσαυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

1. *Συνενώνει με την επί της ουσίας εξέταση το ζήτημα της εξάντλησης των εθνικών ενδίκων μέσων και το απορρίπτει ομόφωνα.*
2. *Κηρύσσει ομόφωνα την προσφυγή παραδεκτή.*
3. *Αποφαίνεται, με έξι ψήφους έναντι μίας, ότι δεν υπήρξε παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης ως προς τη μεταχείριση που υπέστη η προσφεύγουσα στα χέρια της αστυνομίας.*
4. *Αποφαίνεται ομόφωνα ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης διότι οι αρχές δεν διεξήγαγαν αποτελεσματική έρευνα του συμβάντος.*
5. *Αποφαίνεται ομόφωνα ότι δεν είναι αναγκαίο να εξετασθεί χωριστά η αιτίαση ως προς το άρθρο 13 της Σύμβασης.*
6. *Αποφαίνεται ομόφωνα ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 14 σε συνδυασμό με το άρθρο 3 της Σύμβασης.*
7. *Αποφαίνεται ομόφωνα ότι:*

α) το εναγόμενο Κράτος οφείλει να καταβάλει στην προσφεύγουσα, μέσα σε τρεις μήνες από την ημέρα κατά την οποία η απόφαση θα καταστεί τελεσίδικη σύμφωνα με το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης, 20.000 (είκοσι χιλιάδες) ευρώ για ηθική βλάβη και 1.000 (χίλια) ευρώ για έξοδα και δικαστική δαπάνη, πλέον οποιουδήποτε ποσού που μπορεί να οφείλεται ως φόρος.

β) από τη λήξη της προθεσμίας αυτής και μέχρι την καταβολή, τα ποσά αυτά θα προσαυξηθούν με τόκους υπολογιζόμενους με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το οποίο θα ισχύει κατά την εν λόγω περίοδο, προσαυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.

4. Απορρίπτει, ομόφωνα, το αίτημα δίκαιης ικανοποίησης κατά τα λοιπά.

Συντάχθηκε στην αγγλική γλώσσα και στη συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 6 Δεκεμβρίου 2007 κατ'εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του κανονισμού.

(υπογραφή)

Søren NIELSEN

Γραμματέας

(υπογραφή)

Λουκής ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ

Πρόεδρος

Στην παρούσα απόφαση επισυνάπτεται, σύμφωνα με τα άρθρα 45 § 2 της Σύμβασης και 74 § 2 του κανονισμού, η έκθεση της αποκλίνουσας άποψης του κυρίου Λουκαΐδη.

Λ.Λ. (μονογραφή)

S.N. (μονογραφή)

ΕΝ ΜΕΡΕΙ ΑΠΟΚΛΙΝΟΥΣΑ ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ κ. ΔΙΚΑΣΤΗ ΛΟΥΚΑΪΔΗ

Αν και συμφωνώ με τα συμπεράσματα της πλειοψηφίας σε ό,τι αφορά τις παραβιάσεις της Σύμβασης που εκτίθενται στο διατακτικό της απόφασης, δεν μπορώ να συνταχθώ με την άποψη ότι δεν υπήρξε παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης ως προς το ουσιαστικό σκέλος του αναφορικά με την καταγγελλόμενη κακομεταχείριση της προσφεύγουσας από αστυνομικούς. Ενώ η αστυνομική επιχείρηση ελάμβανε χώρα, η προσφεύγουσα περίμενε τη σειρά της για να ελεγχθεί

από τους αστυνομικούς οι οποίοι έλεγχαν άλλους κατοίκους του καταυλισμού. Παρατήρησε ότι ορισμένοι αστυνομικοί πείραζαν έναν ανάπηρο Ρομά που ήταν συγγενής της. Καθώς κινήθηκε για να πλησιάσει τους αστυνομικούς, ένας από αυτούς την έσπρωξε πίσω με βία ενώ ένας άλλος την κλώτσησε στην πλάτη, παρά το γεγονός ότι είχε φωνάξει πως ήταν έγκυος. Ως αποτέλεσμα της κλωτσίας, η προσφεύγουσα ένωσε έναν έντονο πόνο στην κοιλιακή χώρα και άρχισε να αιμορραγεί. Αν και η αιμορραγία ήταν φανερή σε όλους τους παρόντες αστυνομικούς, η προσφεύγουσα δεν μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο. Καθώς εκείνη δεν διέθετε προσωπικά έγγραφα – κατά την περίοδο εκείνη ήταν μη εγγεγραμμένη άπατρις – και ήταν μόνη, ένωσε ότι δεν μπορούσε να πάει μόνη της στο νοσοκομείο φοβούμενη ότι θα αρνούνταν να τη νοσηλεύσουν.

Την επόμενη ημέρα πληροφόρησε μέλη του Ελληνικού Παρατηρητηρίου των Συμφωνιών του Ελσίνκι ότι την είχε κλωτσήσει αστυνομικός και αιμορραγούσε. Ένα από τα εν λόγω μέλη την οδήγησε γρήγορα σε μαιευτική κλινική, όπου εισήχθη άμεσα. Σύμφωνα με την ιατρική γνωμάτευση που συντάχθηκε στο τέλος της εξέτασης, «η προσφεύγουσα εισήχθη στο νοσοκομείο στις 29 Ιανουαρίου 2002, έγκυος επτά εβδομάδων, με αιμορραγία της μήτρας (κίνδυνος αποβολής). Στις 2 Φεβρουαρίου 2002 έγινε πλήρης αποβολή του εμβρύου και στις 4 Φεβρουαρίου 2002 καθαρίστηκε η μήτρα της.»

Την 1η Φεβρουαρίου 2002, δικηγόρος της προσφεύγουσας κατέθεσε μήνυση ενώπιον της Εισαγγελέως Πλημμελειοδικών Αθηνών κατά του αστυνομικού ο οποίος φέρεται να χρησιμοποίησε βία σε βάρος της προσφεύγουσας και την ταυτότητα του οποίου δεν γνώριζε. Στην πιο πάνω μήνυση η προσφεύγουσα δήλωσε παράσταση πολιτικής αγωγής με αίτημα αποζημίωσης, ζήτησε να εξεταστεί από ιατροδικαστή και κατονόμασε τρία άτομα που μπορούσαν να καταθέσουν ως μάρτυρες. Συμπεριέλαβε επίσης τη διεύθυνση και τους αριθμούς τηλεφώνου των δικηγόρων της.

Το Δικαστήριο έκρινε ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 3 υπό το διαδικαστικό σκέλος του ως προς το συμβάν που περιέγραψε η προσφεύγουσα.

Την 3^η Ιουλίου 2004, δύο χρόνια και πέντε μήνες μετά την κατάθεση της μήνυσης, η Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών Αθηνών έθεσε την υπόθεση στο αρχείο χωρίς να πραγματοποιήσει περαιτέρω έρευνα. Ενόψει αυτής της ουσιαστικής καθυστέρησης στη διεξαγωγή της προανάκρισης, το Δικαστήριο ορθά έκρινε ότι δεν μπορούσε να θεωρηθεί ότι οι ελληνικές αρχές ενήργησαν με επαρκή ταχύτητα ή εύλογη επιμέλεια, με αποτέλεσμα ο δράστης των καταγγελλόμενων πράξεων βίας να

παραμένει άγνωστος. Σε ό,τι αφορά τη διοικητική διαδικασία, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι παρά τη σοβαρότητα των ισχυρισμών της προσφεύγουσας, οι αρχές δεν είχαν κρίνει αναγκαία τη διεξαγωγή ένορκης διοικητικής εξέτασης. Αντιθέτως, διεξήγαγαν μία άτυπη έρευνα η οποία ολοκληρώθηκε σε λιγότερο από μία ημέρα και διεξήχθη από τον αστυνομικό υποδιευθυντή ο οποίος είχε ενεργή συμμετοχή στην εν λόγω αστυνομική επιχείρηση. Είναι προφανές από τη σχετική έκθεση ότι ο αστυνομικός βάσισε τα συμπεράσματά του αποκλειστικά στις καταθέσεις που έδωσαν πέντε αστυνομικοί που συμμετείχαν στο συμβάν. Ούτε η προσφεύγουσα ούτε οποιοδήποτε άλλο φερόμενο ως θύμα βάνανσης συμπεριφοράς από την αστυνομία εξετάσθηκαν.

Εν τούτοις, η πλειοψηφία έκρινε ότι υπήρχαν ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία για να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 3 ως προς το καταγγελλόμενο βασανιστήριο. Βάσισαν το εν λόγω συμπέρασμα στον ακόλουθο συλλογισμό:

α) οι συνθήκες υπό τις οποίες συνέβη η αιμορραγία της μήτρας της προσφεύγουσας δεν ήταν απολύτως σαφείς.

β) η ιατρική γνωμάτευση που προσκόμισε η προσφεύγουσα ανέφερε απλώς ότι αιμορραγούσε και ότι είχε υποστεί αποβολή, χωρίς να αναφέρει την ύπαρξη μελανιών ή άλλων τραυμάτων ούτε πιθανές αιτίες της αιμορραγίας.

γ) η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε άλλα πειστικά αποδεικτικά στοιχεία προς στήριξη των ισχυρισμών της περί κακομεταχείρισης, όπως αντικειμενικές καταθέσεις αυτοπτών μαρτύρων.

Δίδεται η εντύπωση, βάσει του συλλογισμού της πλειοψηφίας, ότι η απόδειξη ενός θύματος κακομεταχείρισης από την αστυνομία δεν επαρκεί για να αποδειχθεί η εν λόγω κακομεταχείριση, αδιάφορα από την αξιοπιστία μίας τέτοιας κατάθεσης. Δεν μπορώ να δεχθώ την προσέγγιση αυτή, η οποία θεωρώ ότι ανάγεται πίσω στην πρώιμη νομική ιστορία πολλών χωρών όταν περισσότεροι από ένας μάρτυρες απαιτούνταν για να αποδειχθεί το οτιδήποτε σε μία δικαστική διαδικασία. Η προσέγγιση της πλειοψηφίας είναι πολύ επικίνδυνη με την έννοια ότι μπορεί προκαλέσει αδικία σε άτομα όπως η προσφεύγουσα, των οποίων τα αποδεικτικά στοιχεία μπορεί από μόνα τους να μην εκληφθούν με σοβαρότητα λόγω προκατάληψης της αστυνομίας ως προς την ιδιότητά τους (βλέπε παραγράφους 64-66 της απόφασης). Συγχρόνως, μπορεί να ενθαρρύνει την αστυνομία να χρησιμοποιεί μη αποδεκτές μεθόδους έρευνας που ισοδυναμούν με κακομεταχείριση ατόμων όπως η

προσφεύγουσα, ή άλλων ατόμων που δεν υπάρχουν αυτόπτες μάρτυρες να επιβεβαιώσουν τα παράπονά τους για κακομεταχείριση.

Η προσφεύγουσα διατύπωσε την αιτίασή της με λογικό και πειστικό τρόπο. Εξήγησε ότι την κλώτσησαν στην πλάτη κάτι που είχε ως αποτέλεσμα να νιώσει έντονο πόνο στην κοιλιακή χώρα και να αρχίσει να αιμορραγεί. Ακολούθησε αποβολή. Δεν μπορούσε να αναγνωρίσει τον αστυνομικό που την κλώτσησε. Τούτο είναι κατανοητό. Αυτό που δεν μπορώ να κατανοήσω είναι γιατί η πλειοψηφία δεν πίστεψε την ιστορία της, χωρίς να έχει βρει ούτε έναν από θεμελιωμένο λόγο γιατί μπορεί να είπε ψέματα. Πράγματι, τα αποδεικτικά στοιχεία δεν αποκαλύπτουν οποιοδήποτε τέτοιο λόγο.

Το γεγονός ότι η ιατρική γνωμάτευση που προσκόμισε η προσφεύγουσα δεν περιελάμβανε αναφορά σε μελανιές και σε οποιεσδήποτε πιθανές αιτίες για την αιμορραγία δεν αποσπάται από την αλήθεια της αιτίας της προσφεύγουσας, έχοντας στο νου ότι η εν λόγω γνωμάτευση συντάχθηκε από γυναικολόγο και όχι από ιατροδικαστή.

Επιπλέον, η ανεπάρκεια και αναποτελεσματικότητα της αστυνομικής έρευνας επί της αιτίας της προσφεύγουσας, όπως εκτέθηκαν πιο πάνω, δεν ισοδυναμούν μόνο με παραβίαση του διαδικαστικού σκέλους της εν λόγω αιτίας. Κατά την άποψή μου, ισοδυναμούν επίσης με έντονη ενίσχυση της ίδιας αιτίας υπό το ουσιαστικό σκέλος της. Για τον λόγο αυτό, η συμπεριφορά των αστυνομικών δεν μπορεί να ερμηνευθεί με άλλο τρόπο παρά μόνο ως προσπάθεια συγκάλυψης της ένοχης συμπεριφοράς ενός εκ των συναδέλφων τους.

Υπό το φως των ανωτέρω, πιστεύω ότι η εκδοχή της προσφεύγουσας για τα γεγονότα είναι αληθής και ως εκ τούτου θεωρώ πέραν πάσης αμφιβολίας ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 3 υπό το ουσιαστικό σκέλος του.